

จริยธรรม : คุณต้องมี ผมไม่ต้อง

“.....ผมไม่เชื่อด้วยว่าสำนักงาน ก.พ.
หรือหน่วยราชการใดๆ จะกล้าเสนอจัด
หลักสูตรอบรมเพื่อฟื้นฟูส่งเสริมจริย
ธรรมข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ขึ้น นอกเสีย
จากผู้ใหญ่จะเป็นผู้ริเริ่มเสียเอง.....”

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 26 พฤศจิกายน นี้
ผมได้รับเชิญจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน(ก.พ.) ให้ไปร่วมในการประชุมสัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็นในการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมข้าราชการ

ก่อนอื่น ควรทราบว่าสำนักงาน ก.พ.นั้นได้แสดงความห่วงใยในเรื่องจริยธรรมของข้าราชการ และได้จัดให้มีการอบรมข้าราชการระดับต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมฟื้นฟูจริยธรรมมาเป็นเวลานานพอสมควร ผมเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับเชิญให้ไปบรรยายในหลักสูตรที่สำนักงาน ก.พ.จัดมาแล้วหลายหลักสูตรและหลายครั้ง บัดนี้ เมื่อมีความคิดก้าวไกลไปจนถึงกับจะจัดตั้งเป็นศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมสำหรับข้าราชการชั้นมา ผมก็ดีใจ และรับเชิญไปด้วยความเต็มใจและยินดี

การประชุมระดมความคิดเห็นกระทำที่สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน ที่ริมถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ จังหวัดนนทบุรี ตั้งแต่เช้าจนถึงเที่ยง โดย คุณทิพาวดี เมฆสวรรค์ เลขานุการ ก.พ.เป็นประธานมีผู้ทรงคุณวุฒิและประสบการณ์หลายคนไปร่วมประชุมด้วย

จากเอกสารที่สำนักงาน ก.พ.ให้มาอ่านล่วงหน้า ผมจึงรู้ว่า การประชุมนี้มีขึ้นได้ก็ด้วย “ความร่วมมือ” ของธนาคารโลกตามโครงการ Administrative Renewal (ที่จะแปลว่า การตั้งต้นบริหารใหม่) และได้ศาส

ตราจารย์ฝรั่งคนหนึ่งจากประเทศสหราชอาณาจักร ชื่อ Dr.Dennis Osbome มาเป็นที่ปรึกษาโครงการ และศาสตราจารย์ Osbome ก็มาร่วมประชุมในวันนั้นด้วย

เมื่อรู้วาระธนาคารโลกเอ็นดูเมืองไทยและให้ความร่วมมืออันนี้ ใจหนึ่งผมก็ปลื้มแต่ก็ใจหนึ่งผมก็หดหู่เมื่อคิดว่า จริยธรรมข้าราชการเมืองไทยตกต่ำ และคนไทยทำที่จะสิ้นแรงช่วยตัวเองไม่ไหว จนถึงต้องให้ธนาคารโลกมาช่วย

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ไปร่วมประชุมได้ช่วยกันออกความคิดเห็นที่ผมเห็นว่าล้วนมีประโยชน์ ทั้งนี้ ซึ่งผมเชื่อว่าเป็นที่สุดสำนักงาน ก.พ.จะสามารถนำเอาความคิดเห็นเหล่านั้นไปใช้เป็นประโยชน์ และศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมข้าราชการก็ควรจะเกิดขึ้นในที่สุด

อย่างไรก็ดี ผมยังมีความเป็นห่วง กล่าวคือ ศูนย์นี้เมื่อตั้งขึ้นแล้วจะใช้ประโยชน์ไม่ได้ตามที่เรารำทวน(และธนาคารโลก) หวัง ที่เป็นห่วงก็เพราะจากประสบการณ์ของผมเองได้เห็นว่าการฟื้นฟูส่งเสริมจริยธรรมเท่าที่เดิรมานั้น ส่วนมากมักจะเป็นโครงการหรือหลักสูตรที่ตั้งขึ้นมา เพื่อบังคับให้ข้าราชการชั้นผู้น้อยไปเข้าเท่านั้น ส่วนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ระดับอธิบดี ปลัด กระทรวง รัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรี ไม่เคยได้เข้ารับการอบรมเลย เพราะฉะนั้น ถ้า(สมมติว่า) การอบรมได้ผลจริงๆ ผมก็เกรงว่าจะทำให้เกิดช่องว่างทาง

จริยธรรมขึ้นในบ้านเมือง เพราะข้าราชการชั้นผู้น้อยเท่านั้นที่จะเป็นผู้มีจริยธรรมกำกับกายวาจาและใจ ส่วนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่จะยังคงเป็นผู้ด้อยจริยธรรม และเหลวไหลและเทอะต่อไปอีก

และผมไม่เชื่อด้วยว่าสำนักงาน ก.พ.หรือหน่วยราชการใดๆ จะกล้าเสนอจัดหลักสูตรอบรมเพื่อฟื้นฟูส่งเสริมจริยธรรมข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ขึ้น นอกเสียจากผู้ใหญ่จะเป็นผู้ริเริ่มเสียเอง

รัฐบาลนี้กำลังเผชิญวิกฤตการณ์ และพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยมาตรการซึ่งผมรู้สึกว่ามันก็ไปทางเศรษฐกิจและการเมืองมากกว่า

ส่วนทางด้านสังคมนั้น ผมเห็นว่ายังไม่มีใครสนใจหรือคิดแก้กันอย่างจริงจัง

นอกจากวิธีการแก้ไขนานาประการที่กำลังใช้อยู่แล้ว ผมจึงเห็นว่าหากนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่จะหันมาสำรวจตัวเองในด้านจริยธรรม แล้วตั้งต้นแก้ไข ฟื้นฟูและส่งเสริมจริยธรรมของตนอย่างจริงจังไปพร้อมๆ กัน ก็จะทำให้ช่องว่างทางจริยธรรมลดลงหรือหายไป ผู้น้อยไม่รู้สีกว่าตัวเองเป็นแค่ฝ่ายถูกบังคับให้ทำความดี ในขณะที่ผู้ใหญ่ตั้งหน้าทำแต่ความชั่ว

ประชาชนจะอนุโมทนาสาธุและมีกำลังใจต่อสู้กับวิกฤตการณ์ มีศรัทธาในรัฐบาล ไม่พากันไปโคตโคต ผูกคอตาย หรือฆ่าตัวตายด้วยวิธีอื่นๆ

ผลพลอยได้ที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือต่างประเทศจะตระหนักในความมีจริยธรรมของบุคคลระดับผู้นำของเมืองไทย และเต็มใจที่จะมาเสี่ยงลงทุนในประเทศไทย ซึ่งจะทำให้เราฟื้นความเป็นมหาอำนาจเศรษฐกิจและการเงินเร็วขึ้น